

Banc de llavors Vallès Oriental

El Banc de Llavors del Vallès Oriental és un projecte que sorgeix per donar cos a una iniciativa que feia temps havien començat diverses persones lligades a la terra.

A la comarca es tenia constància de 206 varietats d'horta, de les quals se n'han recuperat 110.

En Josep Sabatés, que tots coneixem amb el sobrenom de Pep Salsetes, és un cuiner arrelat a la seva comarca. Curiós i tafaner de mena, trobava a faltar ingredients amb entitat per posar a la cassola.

Antany les cases de pagès del Vallès, igual que les de tot Catalunya, tenien horts d'autoconsum, que també els permetien fer intercanvis. Per diverses raons la gent va anar abandonant camps i horts i moltes llavors que s'havien anat perpetuant i establint gràcies a la selecció que durant dècades, fins i tot segles, havia fet cada casa, van passar, en el millor dels casos, a ser emmagatzemades en algun

pot de vidre ben tapat o a ser un cultiu que moltes vegades servia d'entreteniment a l'avi, que havia fet de pagès tota la vida.

En Jordi Puig, ambientòleg i pagès, és va dedicar a anar casa per casa buscant llavors. No va ser fàcil, perquè a vegades, de cop i volta, ens tornem gelosos davant l'interès d'algú altre, però la cordialitat d'en Pep i el seu interès honest i veritable eren prou garantia per compartir les llavors i a més donar raó d'algunes altres de veïns i coneguts. En Pep va recollir-ne moltes de tomàquets, llegums, escaroles, cols... que compartia amb altra gent. Així és com va néixer l'associació Llavors Orientals.

Aquesta associació va créixer intercanviant llavors per tal que entre molta gent es poguessin multiplicar i assegurar-ne l'existència.

El Consell Comarcal del Vallès Oriental, amb el suport de la Xarxa Productes de la Terra de la Diputació de Barcelona, fa accions d'assessorament i formació en el cultiu i ma-

neig de varietats tradicionals dirigides als pagesos que les cultiven, amb l'objectiu de millorar-ne el conreu i facilitar-ne la reintroducció als mercats de la comarca. El Museu de Ciències Naturals de Granollers va convertir-se en l'espai més adequat per acollir aquest recull de llavors i garantir-ne la identificació, caracterització i catalogació i alhora vetllar per la seva seguretat. En Jordi ha fet la major part de la prospecció i caracterització de les varietats.

Amb aquesta iniciativa s'ha reactivat el cultiu i la introducció. En aquest moment a la comarca tenim molts pagesos joves que fan una aposta clara per cultivar els productes tradicionals del Vallès i que van donant personalitat al territori.

El Banc de Llavors funciona com tots els bancs. Té guardada la còpia de seguretat de llavors que encara no acaben de tenir el futur assegurat, i de les quals cal obtenir molta més quantitat de llavor. Es nodreix de fer "présteq"

de llavors. Qualsevol pagès o pagesa pot anar a demanar llavors i posteriorment col·laborar a estabilitzar amb el retorn de la mateixa llavor, per tal d'augmentar la quantitat de reserva per poder difondre'n el cultiu.

Aquesta tasca és molt important. Hi ha algunes llavors que tenen més interès gastronòmic que altres, però el manteniment de l'agrodiversitat és molt interessant, independentment del seu ús culinari.

De mongetes, ja se n'han recuperat 22 varietats; de tomàquets, 14, i també el bròquil de Santa Teresa, la ceba Campeny, la col de pell de galàpet, la borraixona, la de paperina, l'all porrer...

Aquesta riquesa és el resultat de molts anys de selecció de llavors que havien fet els pagesos, que ara, gràcies a iniciatives d'una nova generació, garanteixen el coneixement i la degustació de veritables joies gastronòmiques.

El Banc de Llavors està obert a tothom.

Banc de llavors
del Vallès Oriental

CCVO
C/ Ricomà, 46
GRANOLLERS (Vallès Oriental)
Tel. 938 600 700
www.vallesoriental.cat